

CULTURA POPORULUI

FOAIE DE CULTURĂ ȘI DE EDUCAȚIE CETĂȚENEASCĂ
A SOCIETĂȚII „CULTURA POPORULUI“

ABONAMENTE ANUALE:

pentru săteni . . . . . 30 lei
" autorități . . . . . 60 lei
" întreprinderi financiare . . . . . 100 lei

APARE ÎN FIE-CARE DUMINECĂ

REDACȚIA: Telefon No. 405

ADMINISTRAȚIA: Telefon No. 186

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sf. Sădărețului No. 21, în Sala Reductă

Căendarul Săptămânei

CATOLIC		ORTODOX	
5	Luni	Fridolin	21 C. Timotei
6	Martți	Thoma d'Ac.	22 Sf. m. din Ev.
7	Mercuri	Ioan din G.	23 P. Policarp
8	Joi	Francisca	24 A. c. S. I. B.
9	Vineri	40 Martiri	25 P. Tarasie
10	Sămbătă	Heracite	26 P. Porfirie
11	Duminică	Grigorie	27 Cuv. Procopie

Puternica Dinastie Română

Curtea Regală a României a făcut strânse legături cu aceia a Greciei și Serbiei.

Precum se știe, Prințul Carol, moștenitorul Tronului s'a căsătorit cu Prințesa Elena a Greciei, și din fructul acestei căsătorii ni-a dat un nou Prinț, moștenitor, care poartă numele Mihai, în memoria Marelui Voevod Mihai Viteazul, mort pe câmpia Turdei pentru desrobirea Ardealului.

Prințul George al Greciei și-a cununat de-așemini cu Domnița Elisabeta, iar acum Regele Alexandru al Jugoslaviei (Serbiei) poartă inelul de logodnă cu Domnița Marioara...

Aceste legături, au pentru viitorul țării noastre o însemnătate nemăsurată. Nu sunt o întâmplare, și nu sunt nici fapte hotărâte de unii sau de alții, ci ele sunt voința Celui a tot puternic, care hotărăște totul, care împarte totul și cu dreptate.

Pământul nostru întregit, înfloresc ca o grădină din povești, peste care domnește un Rege înțelept și ascultat de poporul său...

Regele Ferdinand, eroul țării și-a păstrat credința nestrămutată că va învinge, chiar atunci când grindina aprigă a războiului se îndreptă să zdrobească și ultimul colț al pământului peste care domnea. Regele Ferdinand cu Marea și Buna sa Regină se pot bucura împreună cu noi toți de izbândă cea mare. Ei ne-au împărțit durerile și ne-au înțeles atât de bine năzuințele.

Poporul românesc e înmărunțit cu biruinți, cum pașune popoare au putut să rădă, și se ridică din ce în

ce la rangul celor dintâi puteri din lume.

Pentru noi, legătura cu Grecia și Jugoslavia este chezașia înfrățirii prin durere. Trecutul acestor două țări, ca și trecutul nostru e plin de jertfe și plin de glorie...

Ne trebuie însă un zid puternic de care să se lovească totdeauna vrăjmașii noștri.

Acest zid, este sufletul nostru și al tuturor celor morți pentru pregătirea marelui sărbători.

Dar, ne trebuie și liniște, pentru ca să putem munci, și să ne putem bucura de sărbătoarea visului împlinit.

Și această liniște ne-au adus-o, feciorul de crai, care cutreirând prin lume și-a găsit o mireasă și fiicele de crai, cari au vrăjit pe cei ce și căutau fericirea.

Și astfel, puternica dinastie a țării noastre, se revarsă astăzi și dincolo de hotarele României Mari.

Și noi aducem slavă lui Dumnezeu pentru minunea de care ne-a învrednicit acum, astfel ca și cei cari ne-au robit frații atât amar de vreme să știe că nu-i mai poate chinui zadarnic gândul de răzbunare...

G. Talaz

GĂNDURI

Când mergem la biserică trebuie să ne îmbrăcăm în stralele cele mai curate.

Credința adapă sufletul, cum ploaia adapă știrea arsă de soare.

Inima celui bun și muncitor, este asemănată pomului înflorit.

Doina și toate cântecele în care se spune de durerea neamului nostru să fie cântate și ascultate cu evlavie unei rugăciuni.

Cinstea în alegeri

Alegerile din Martie vor avea să dea țării o constituantă, menită să infăptuească noia lege a legilor, noua Constituție. Sunt deci aceste alegeri cu mult mai importante decât cele pentru un Parlament obișnuit a cărui legiuiri pot fi oricând schimbate de o nouă adunare legiuitoare. Pentru aceasta, ridicăm glasul în numele poporului ce-am căutat totdeauna să l luminăm, cerând pe deoparte cinste și adevăr mult dela candidați, pe de alta chibzuială patriotism dela alegători.

Dorim ca viitoarele alegeri să dea o adunare Constituantă care să fie adevărata imagine a voinței neamului românesc și totodată dovada nestrămutată a tăriei sale. Dorim ca ideea de ordine și democrație să învingă pretutindeni. Dar mai presus de toate dorim ca fiecare cetățean să-și facă cinste datorită, fie el candidat, alegător, slujbaş administrativ, militar sau magistrat. Pericolul presiunilor administrative, ca și acel al unei demagogii desfrânate, ne înspăimântă. Tendințele de dezunire între frați, de ură de clasă, de dușmănie între religii, — le considerăm pe drept ca periculoase însuși ființei de stat. Voim o Românie puternică și unită în care opoziția de azi să nu uite că va avea odată să conducă destinele țării, după cum guvernul actual nu trebuie să uite că lupta se dă pentru asigurarea ordinii, unirei sufletești reorganizării și refacerii.

Nu mai astfel vom putea pași pe calea cea rodnică a progresului, — din care, în ultimii ani ne am abătut cu o uimitoare statornicie. Astfel vom izbuti să dăm un nou avânt vieții noastre de stat, stăvilind timp îndelungat prin amestecul unor oameni nechemăți.

Avem toată încrederea că alegătorii în primul rând, vor înțelege nevoia de a întrebuița cu cinste și pricepere votul lor. Ei nu se vor lăsa înșelați de vorbe sau promisiuni ce nu se pot infăptui niciodată. Ei vor căuta să deosebească binele de rău și, cu dragostea de țară de care au dat totdeauna dovadă, vor ști să dea voturile numai binevoitorilor neamului nostru.

În aceste condiții nu ne îndoiim că Constituanta viitoare va fi expresiunea voinței luminate a poporului și cea mai inteligentă și capabilă uneltă de progres. Cu gândul la această mare operă ce o are de împlinit în țrețul neam, trebuie să spunem, mai înainte de-a începe: un Doamne-cuțută făcându-ne legiuitorii cruce fără care nici un bun român nu pornește la un lucru greu.

Bucium

O țară întunecată

Dela apele turburi ale Nistrului, până departe în țărurile înghețate ale răsăritului, este o țară întunecată.

Altă dată pe această întindere nemăsurată era o împărăție puternică; atât de puternică încât nimeni nu s'ar fi încercat să pună stăpânire pe ea.

O viață liniștită, plină de bucurii, dar și de dureri, ca ori unde în lume, o viață însă care se bucură de ordinea desăvârșită, în care toate înfloresc, era în această împărăție, dela apele calde ale orientului, până la pustietatea de gheață a nordului.

Stăpâna un împărat a cărui cuvânt era ascultat ca o lege pusă de Dumnezeu, stăpâna un împărat, și mâna lui de fier rânduia totul.

Acolo unde se puneau la cale vânturile aprigi ce aveau să vie mai târziu să rupă totul în calea lor, acolo unde se arunca sămânța urii, lanțurile cădeau grele și zăvoarele se deschideau pentru ca să primească între ziduri reci, pe cei răi.

Peste tot umbra împăratului stăpâna ca o putere trimisă din ceruri.

A venit apoi războiul. Și s'au adunat din largul imperiului, sute de batalioane ce aveau să pornească lupta cu dușmanul pe care l'ar arata țara.

Era timpul ca cei răi, cei ce voiau să dărâme temelia, ordinea țării, era timpul să-și încerce puterea, și firele răului țesute ca o să de paianjen putea să prindă de-odată mulțimea. Era timpul căci nevoile pe care le aduce cu sine un război, făceau ca revolta să izbucnească nesocotită, neînfrănată.

Batalioanele în dezordine au părăsit frontul și s'au întors hrăpărețe, sălbatice, luând cu valul lor pe toți acei ce își găseau mulțumirea în gospodăria lor,

mai săracă ori mai bogată dar dătoare de liniște și fericire.

Umbra împăratului nu mai îospăimânta pe nimeni, ordinul celor dela cârmă era primit în hohote de râs și călcat în picioare. Au căzut victime rând pe rând, stăpânul imperiului și mulți nevinovați, și toți acei ce nu voiau să facă parte în vârtejul nemilos. Și focul se întindea tot mai mult pustiind totul.

Alte batalioane s'au răscolit în contra acestora, și ca o mare înfuriată valurile de lume s'au ciocnit, și sângele celor mai slabi a curs în șuvoaie nesecate.

A trecut multă vreme de atunci.

Multe lucruri s'au schimbat, în toată lumea, dar peste țara ce să întinde dela apele Nistrului, până în răsăritul înghețat, o perdeă tot mai deasă de întineric s'a lăsat, și sub ea se aud numai gemete înăbușite.

Aceiași rătăcire, aceiași dureri. Lume ce moare de foame și lume ce nu ține socoteală de nici-un drept omenesc.

Pretutindeni o ruină jalnică.

Nu s'a mai muncit, nu s'a mai făcut gospodărie, și imperiul puternic ce nu avea nevoie de nimic a ajuns să cerșască de prin țări străine.

E atât sbucium, și atât întineric în cât nu se mai înțelege nimic, și nimeni nu știe de mai ajunge ziua de mâine.

Nu se mai cunosc pe sine, și în toate drumurile la răspântii, rânjește foamea și moartea.

Dar, nici noi nu mai putem zări, nu mai putem lămurii nimic din tot ce este acum puternica împărăție de altă dată.

G. T.

Nu citiți ori-ce

Sunt cărți și bune și rele. Nimeni nu otrăvește sufletul mai puternic, pe nesimțite, ca citirea cărților nefolositoare. Săteni citesc puțin și ceea ce citesc în loc să le lumineze mintea de multe ori le o întunecă. Țăranul are un obicei, că de câte ori vine la târg, atunci când se gândește că i trebuie și o carte, o cumpără de la negustorii cari stau prin piețe, prin iarmaroace (bâlcui) sau la răspântii de uliți, cu coșoarca plină cu cărți felurite.

Săteanul să se uite la ele; pe unele le vede cu poze frumoase pe deasupra, pe altele cu fațeturi atrăgătoare. El alege dintre ele fie „Micul dor“, fie „Pășunile Sfântului Sisoe“, fie „Viața haiducului Bujor“, fie „Doi amorozați într-o pereche de ghetă“ sau cine știe ce alte năzbâtii. Săteanul scoate banii din pungă sau din șerpar și și duce cărțile în deseagă acasă, bucurându-se că are ce citi în zilele de sărbătoare.

Cărțile acestea însă nu sunt scrise de oameni cu învățatură multă de prin școli, ci de feldele de speculanți cari tipăresc numai ce e prost ca să câștige bani mulți.

Omul din citirea acestor cărți nu se alege cu nimic, ba ecel care e slab de inger poate chiar cu învățaturi rele. Sufletul tre-

buie neatins mai cu seamă de neghina gândurilor stricate, de oarece firea omului e mai mult înclinată să greșască de cât să săvârșiască binele. Unde mai punem că aceste cărți cad în mâinile copiilor cari iavață la școală și cum le e mintea fragilă își poate închipui orice de viață bandiților sau a haiducilor.

De aceea precum în școală se dau anumite cărți să se învețe de pe ele, asemenea și sătenii nu trebuie să citească orice care nu li e folositor. Cum însă să le deosebească pe cele bune de cele rele? Noi dăm un sfat, faptă cuminte este ca săteanul să întrebte pe preot și învățător din sat ce cărți să citească. Aceștia le vor spune cu dragă inimă. Dacă au uitat, sătenii când se găsesc în târg, să se ducă la librării (dughene anume pentru cărți) și acolo să ceară ce le trebuie de citit și li se va da; niciodată însă să nu cumpere de la negustorii de pe uliți.

În loc să se citească orice, destul că să citește puțin, să se citească mai înainte de toate cărți în care scrie despre viața Voevoților noștri, cu bătăliile lor din trecut, adică istoria neamului românesc.

O grijă să aibă săteanul: să se ferească de a citi orice. O carte bună se aseamăna cu bobul care incolțește și dă spicul plin.

Const. Cehan-Racovița

Creșterea în familie

Unul dintre cei mai mari îndrumători ai creșterii creștinești din cele dintâi veacuri ale erei creștine, e Sf. Ioan Gură-de aur. Acesta a fost crescut de mamăsa Antuza în cel mai curat spirit creștinesc, fără să se fi lipsit însă și de învățătura din vestita școală păgânească a lui Libanius. Ideile lui despre educație sunt depuse în vestitele lui predici (omilii) și în cartea despre monahism (călugăria).

Sf. Ioan spune din capul locului e patima părinților pentru lucrurile pământești. El are în vedere mai ales pe părinții din clasele sociale mai înalte, dar ceace le spune acestora se poaterivește în măsură mai mică, după cum e și firea lucrurilor, tuturor.

Patima pentru lucrurile pământești fiind pentru mulți stăpâna gândurilor lor, ei nu se interesează de sufletul copiilor lor. Astfel de părinți sunt mai răi decât ucigașii de copii, pentru că aceștia despart numai sufletul de corp, aceia însă împing sufletul în iad. La părinți de soiul acesta, virtuțile și au pierdut înțelesul lor cel adevărat: a fi mereu pe strădă și la petreceri însemnează pentru ei tonul fin al lumii celei alese; alegerea pe toate căile, și cele neertate, după avere, însemnează asigurarea unei vieți independente. Iubirea de rânduială și moravurile bune li se par purtare bună numai pentru oamenii de rând; modestia e la ei lasitate; lipsa de mândrie neindrepțită, fire de slugă; răbdarea e la ei slăbiciune.

În alt loc zice Sf. Ioan: „Cea mai mare bogăție pentru copii e să ajungă să-i poată stăpâni toate poftele lor. Pentru aceea trebuie să supraveghem cu îngrijire drumurile lor, să vedem cu cine întovărășesc, ce prieteni au. De nu vom face așa. Marele Judecător ne va întreba: Nu îți am încredințat ție copilul? Ți l-am dat când era încă gîngăș, ca să-l cultivi și să-i aduci sufletul de rânduială. Tu ce poți zice? Că era greu să-l înfrânezi, căci era sălbatec? Aceasta trebuia să o prevezi și să-l înfrânezi, când putea fi înfrânat, căci era tânăr; să-l silești să-și implinească datoria, să-l înveți și să încerci să

potolești patimile sufletului său. Să păzim ochii și urechile copiilor noștri, îndeosebi urechile, ca să nu vadă și audă lucruri vătămătoare, cari li pot otrăvi sufletul”.

Zice mai departe Sf. Ioan: „Copilul să cunoască cât mai de vreme Sf. Scriptură. Din ea va auzi mai întâiu: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta!* Din copilul lor, părinții au să facă înainte de toate un creștin, pentru aceea trebuie să cunoască Sfânta Scriptură, care are să fie leac împotriva puterii celei mari a pornirilor celor rele din această vârstă. Mama să urmeze după naștere pîldei date de Sf. Ana, care și-a dus copilul numai decât în templu”.

Foarte frumos ne rostește Sf. Ioan despre rolul cel mare al femeii zicând: „Cei mai însemnați educatori ai copiilor sunt femeile. Bărbatul fiind ocupat afară de casă, e aruncat încoace și încolo de valorile neliniștite ale vieții din afară. Femeia stă acasă și se poate mereu reculege. Folosindu-se de pacea casei, poate liniști sufletul bărbatului, îl poate forma tăind mlădițele sălbatice ale sufletului lui și trimițându-l astfel, curățit de rău și luând cu el binele, iarși în lume; căci nimeni nu poate așa de bine ca o femeie evlavioasă și înțeleaptă să formeze pe un bărbat și să-i îndrepteze sufletul”.

Vedem deci, că începând dela cele mai vechi popoare din vechime, aproape toate păgâne, înțelepții lor s'au gândit mereu, cum să dea o creștere cât mai bună copiilor. A venit apoi, spre mântuirea noastră, Domnul Isus Christos, ca să ne lumineze și în privința aceasta. Acelaș lucru l-au făcut și Sfinții Părinți și un șir lung de bărbați, căci au văzut și văd cu durere, cum se mărește numărul părinților, cari nu se îngrijesc din destul de creșterea copiilor lor. La mulți poate că vina nu e numai a lor, ci și a celor ce au datoria să-i învețe, cum să dea copiilor lor o creștere creștinească. Căci pe când fiecare om trebuie să se pregătească, uneori cu multe greutate, pentru meseria ce și-a

ales, educatorii, adică înainte de toate părinții, cei mai mulți cred, că pentru a fi un bun educator nu e nevoie de nici o pregătire. Cât de mult greșesc aceștia, ni-o dovedește tocmai numărul cel înspăimântător de mare de copii răi crescuți în toate straturile sociale. De aceea revista noastră, care dorește să lumineze pe cititori în toate privințele, se va ocupa mai des și de creșterea în familie.

V. L.

RACHIUL

Vinul, fuica cui ti place
N'are cu ce să se-imbace

Beția este o nebunie de bunăvoie—a zis înțeleptul Aristotel înainte cu două mii de ani și mai bine. Și totuși oamenii de atât amar de vreme condamnă beția și nu se pot lăsa de dânsa, cu toată că știu urmările rele, depe vremea lui Noe, le știu și le desaprobă.

Beutura spirtuoasă e fără îndoială cel mai mare dușman al omului, dar un dușman mai de temut decât toți vrăjmașii, fiindcă și se prezintă la început ca un prieten fără pereche, îți încălzește inima, îți agerește mintea și-ți imblânzește firea. La început te face viu, isteț și puternic, ca un înșelător, ce te ademenește în drum cu daruri, blândețe și laude măgulitoare și când te a atras din drumul mare și luminos în întunericul nepătruns al pădurii—nu îți dă deodată cu barda în cap să te omoare pe loc,—și cu încetul îți scoate un ochi, îți taie pânțele și te umește de răni, dar toate cu încetul, ca chinurile tale să crească să sporească. Un prieten atât de bun și ademenitor e rachiul, dragii mei, care la început te mulcomește și dilige, ca peste un ceas să te pună mai jos decât cel din urmă debitoc.

Și de-ar fi numai atât, cine-ar strica atâta vorbă pentru dânsa. „Ei-va zice omul,—iacă dorm una bună și peste-o zi nu mi-e nici dracu!”—Asta-i vorba cu care să mântuie fiecare după o beție rușinoasă! De-ar fi numai atât—precum nici nu e! Pentru că simțiți cu toții cât de tare e

puterea spirtului, care e instare să-ți răpească judecata limpede și curată!

Acei cari cred, că o influință atât de puternică, poate trece fără urme, după somnul unei zile—se înșală pe sine cum nu se mai înșală om pe pământ. Pentru că pasul rachiului rămâne în firea omului bețiv mai adânc și mai trainic ca pașii ce-i facem noi în pământul moale, udat de ploaie. Pentru că urma bețurii își seapă semnul pe limbă și simți dorința de a o avea într-una cu-atât mai des, cu cât mai sârguitor te folosești de dânsa. Dorința rachiului nu se astâmpără niciodată, ci crește pe cât se îndestulește. E ca un foc, ce nu se astâmpără niciodată, ca un vulcan arzător.

Acel ce-o folosește nu mai are stăpânirea voinței sale, decât glasul rachiei, chinuitoare și vajnice.

Ferice de acel ce nu știe ce înseamnă această putere oarbă și stăpânitoare.

Căci alături de răsturnarea echilibrului și sănătății ea distruge și corpul bețurului. Ați văzut bețivii cât sunt de slabi, zbârciți la față, pierduți în privire și încărunțiți înainte de vreme. De-ați privi înăuntrul lor, ați vedea inima și ficatul schimbându-se în său, stomacul trasformat și dânsul și nemaiputând lucra, slăbește trupul și în trupul slab pătrund boalele cu ușurință. Casa bețivului e cuib de epidemii și cele mai crude beteșuguri cad mai totdeauna peste dânsii. Vai de ei.

O, și de-ar fi numai atât, precum nu e! Dar cel mai mare pericol al beției este, că patima rachiei să moștenească. Urmașii băutorilor întrebunțează cu plăcere spirtuoasele și în curând cad și dânsii subjugăți aceleași robii. Precum slăbește tăria unui singur om, care bea într-una, în asemenea măsură slăbește și tăria nepoților băutorii din neam în neam. Dacă priviți copiii și descendenții neamurilor cari au consumat în mare măsură alcoolul, nu va fi greu să recunoașteți deosebirea de copiii oamenilor fericiți de această patimă rușinoasă. Urmașii bețivilor nu sunt numai slabi, piperniciți, palizi și rău îmbrăcați, dar cei mai mulți dintre dânsii cad jertfă tuberculozei, slăbiciunei mintale și

de regulă mor înainte de vreme. Beția nu e un dușman, care se se mulțumească cu aceea, că te-a doborât pe tine. Din contra. Ea își poartă arșagul până într'a 7 a spiță și lovește pentru păcatele unuia într'un șirag întreg de urmași, cari nu au nicio vină pentru păcatele tale. Nu este un alt blestem mai mare decât acesta și cu durere trebuie să mărturisim, că sunt foarte multe case de Români, cari întrebunțează rachiul într-una.

De aceea să nu creadă nimeni băutorilor alcoolice, ci datoria noastră a tuturor este, ca acei cari știm răutatea acestui păcat fără seamăn, să luptă din toate puterile ca frații noștri de aceeaș limbă și lege, să se fe-rească de dânsul ca de foc.

Aurel Contrea

Mișcarea pământului în jurul său

Dar de la depărtarea de la care ne aflăm, descoperim încă ceva: mișcarea Pământului în jurul său. Observăm că în douăzeci și patru de ceasuri, Pământul se mișcă în jurul său. Linia aceia închisă, împrejurul căreia se învârtă Pământul, să o botezăm *osia* Pământului. Vom vedea că *osia* e îndreptată spre *Steaua polară*. Știind aceasta, vom înțelege multe lucruri. Să ne întoarcem deci pe Pământ.

Vedem că pământul ne pare iarși nemișcat, iar bolta cerească se învârtă mereu. Dar nu mai putem fi înșelați; știm acum că totul e o părere și nu avem decât să ne aducem aminte de un fapt foarte cunoscut nouă. Ne aflăm, de pildă, în tren și privim spre câmpia plină de grâne, iar în depărtări vedem arbori singurateci, ici unul, colo altul. Cum stăm așa cu fața spre câmpie, ni se pare că ar-

FOIȚA GAZETEI „CULTURA POPORULUI“

Cântarea României

(urmare)

XVIII.

Furtuna mântuirii strășnică are să fie... Aveți grije de ziua aceea și grăbiți-vă a vă îndrepta din vreme. Târziu va fi atunci a plânge și a se căi; căci suferința îndelungată împetrece inima omului și ucide mila dintr'ansa... Cei mari și puternici au toate zilele spre a se îngreșa din așuprirea creștinilor... poporul are numai un ceas în care își izbândește, și cu acest ceas răscumpără veacuri de chinuire... Blestemele vădăvilor sărace, sudoarea oamenilor cheltuită în folosul altora, hrana sârmanilor mistuită, moștenirea copiilor răpită, toate adunate la un loc cresc furtuna omenească și răs-plata cumplită a dreptății Domnului. Cei ce prin siluire fac asemenea nelegiuiri, prin siluire

per... și sabia Domnului e brațul poporului... și sabia atunci mănâncă carne și nu cruță pe nimeni, de la sugători până la cel desăvârșit bătrân. Și sângele curge ca un izvor, căci sângele imbată mintea ca spirtul și ca vinul cel tare... Și ia acea zi se vor anzi mai multe vaiete decum s'auziră de când cu lumea... și sângele vărsat va cădea peste capul celor ce zic acum: „Nu e dreptate dumnezească!”... cari precupețesc dreptul văduvei și vând cugetul lor și sângele fraților lor.

XIX.

Lumea întreagă are tot o poveste... strămbătatea care lăcomeste la bunăltaia și sârmanul care sfărâmă lanțul ce-l strânge. Greu e strămbătatea... dar și răsplata ei cumplită estel...

XX.

Și era viața dulce și pașnică!... Sub acoperământul aripelor libertății legea înflorea... toți fiii țării trăiau în fericire, căci unirea și dragostea domneau în mijlocul lor; bogatul ajuta pe sărman; sărmanul nu pismuia pe bogat, ci l'ocrotea... fie care om avea dreptul său și era moștean în țara sa... Legea era dreaptă și tare; ea nimicea în lăuntru pe cei cu inima vicleană și era zid de apărare de către dușmanii din afară... Fruntea ta, o patria mea, nu se pleca atunci rușinos dinaintea străinilor, și când grăiai glasul tău se auzea de departe... numele străinilor nu te îngrozea și de și ziceau „ei între sine: „Hai să punem în feare pe feciorii vulturilor și să domnim asupra lor... căci „noi suntem mai tsi și mai mulți „la număr... și turmele lor vor „fi ale noastre;... vom necinși „femeile și fetele lor... și vom „batjocori perii cărunți ai bătrânilor lor...” Dar tu radeai de aceste lăudări ale sălbaticilor și, când cătai la dânsii, ei periau, precum pere un nor de grauri când vulturul plutește prin văzduh... Îngâmfarea lor îi ucidea... Fie-care om era atunci liber și

XXI.

plătia cât o sută de oameni, căci se lupta pentru libertate... Libertatea însutește puterea. Numai cei mișei și cei răi țin cu străinii și cu apăsătorii!

Vântul de la miez-noapte bate cu furie... cerul se întunecă... pământul se cutremură... în patru unghiuri ale lumii se văd înălțându-se stâlpi de flacără învăluiti în nori de fum... Se aud armăsari nechezând, turmele mugind, șgomote de cară și o larmă îngrozitoare de glasuri de tot felul; limbile se amestecă și oamenii nu se mai pot înțelege. Popoarele se grămădesc și se îndeasă unele peste altele... d'abia urma unora de pe pământ s'a șters, și altele au năvălit în locul lor... pare-că ziua cea de apoi a lumii ar fi sosit... scriștiri de dinți, gemete și țipete de moarte se mai aud... noroadele dau năvală peste noroade și oamenii peste oameni... pustiirea pășeste înainte... și în urma lor... dreptatea stă în jaf... legea în vârful săbiei... Noaptea cu besnele sale a cotropit omenirea... sângele curge pârae... focul mistuește ce scapă de sabie, și moartea seceră pământul... intu-

XXII.

necimea se îndeasă și mai mult... tot neamul omenesc se frământă și se sdruncinează... Urgia Domnului, dreptatea dumnezească trece pe pământ pustiind..

Viscolul siluirei se întinde și mai mult și jaful se întocmește... Cei mai voinici dintre voinici vor să supună puterii lor pe cei mai slabi... sângele curge mereu... sabia domnește în acea vreme... setea de a stăpâni cuprinde pe oameni... Domnii și boerii neamurilor se ridică ca niște uriași și caută a zdruncina popoarele... O luptă mare și îndelungată se începe între om și om, popor și popor, și între popoare cu căpeteniile lor cele hrăpitoare... Oamenii sângiurilor se unesc toți din toate părțile între sine... libertatea se învinge... pustiirea se întinde peste tot locul... Dar răbdarea și viitorul rămân popoarelor.

XXIV.

Din această frământare se nascu o feră... robia.

(va urma)

lug cu marea iuteală
stânga spre dreapta.
ar putea să susțină
că e adevărat că ar
fug năpraznic de la
spre dreapta noas-
Nimeni. Știm noi bine
penul în care ne aflăm
mereu și știm, în cazul
mai sus, că fug de la
stânga spre stânga. E deci
înțeles de ce arborii
se mișcă de la stânga
dreapta. Tot așa e și
Pământul nostru. El e
de teren ceresc, dacă
zice așa, dar mai
s, caci are două miș-
Cea dintâi mișcare e
pe care o facem în
sau. Cum se mișcă
cerească? Dacă stăm
spre miazănoapte,
vedem că bolta ce-
se mișcă de la
stânga spre stânga. Dacă
atunci știm că Pă-
mântul, așa cum stăm noi,
mișcă de la stânga spre
dreapta. Cu alte cuvinte
c e r e a s c a se
de la răsărit spre
iar Pământul de la
spre răsărit. De oare-
am observat că bolta
se mișcă odată în
el în 24 de ceasuri,
m să spunem, cu mai
dreptate, că Pământul
se mișcă în jurul lui în
ceasuri.
că dați puțină băgațe
eamă, ne vom explica
amănunte asu-
acestei mișcări a Pă-
mântului. Osia Pământului,
aceia închisă, am-
rului cărui se învârtă
mântul, e îndreptată spre
polară. Cele două
opuse ale osii ipă-
tești se numesc *polul*,
ii zice *polul nord*,
alt *polul sud*.

(va urma)

Zapisul lui Adam

Când Adam a fost dat afară din rai, de Milostivul Dumnezeu, pentru că i nesocotise voia, și i călcase porunca, cica ședea la la poarta raiului cu Eva și plângeau cu zece rânduri de lacrimi privind și suspinând la bunătățile raiului. Și aducându-și aminte de fericirea în care fusese și văzând nevoia în care ajunsese plângeau și mai și.

Da' Caraoțchi, care unde nu și bagă coada? făcu ce făcu și apropiindu-se de Adam îi zise:

— Ce plângi tu, Adame?

— Cum n'oi plânge a zis Adam, că iaca așa și așa. — Cum am fost și cumu-s.

— Ei, de asta plângi — a zis ucigă-l toaca. Nu mai plânge bre, că te fac eu să fii fericit numai dacă-mi fâgăduiești că mi vei da mie toată seminția ce a ești din tine...

— Dăruită să-ți fie, zise nesocotitul de Adam.

— Te învești dar? zise diavolul bucuros.

— Mă învoesc, zise iar Adam.

Așa dar trebuie să mi dai o întărire la mână, un zapis ca să-l am la mână, a raii zis Cornoratul.

— Poi fi-o da și zapis, face Adam, dar cum și ce fel?

Tartarul nu stătu mult la gânduri, ci aducând o mână de lut, a făcut așa ca un fel de cărămidă și i zise lui Adam.

— „Pune mâna ție și asta-mi va fi zapisul”, zice Aghiua.

Adam puse mâna ce se întipări în lutul acela și cu asta găti zapisul; iar ucigă-l crucea, puse cărămida în foc, o uscă bine și astfel se asigură din partea zapisului.

Dar acum alt gând îl mîncea pe necuratu': Unde să-și ascundă zapisul? Se suci, se gândi, se chiti el fel și chip și de odată înșfăcă cărămida și se duse tocmai la apa Iordanului și acolo în fundă apei își ascunse el zapisul, gândind că de acolo nimeni nu îl va lua. Dar nu s'a bucurat mult timp Michiduta de zapis, că Domnul Hristos la botez, când s'a botezat în apa Iordanului, a stat cu picioarele tocmai pe cărămida ceia, pe zapisul dracului, nimicineu-i-l.

De atunci însă Dumnezeu, cica ar fi pus la dreapta omului un inger, iar la stânga un drac. Diavolul îndreaptă la rău, iar ingerul îndeamnă la bine. Omul stă și alege, ascultând când de unul, când de altul. Când omul ascultă pe diavol, ingerul plânge și diavolul râde. Și cum îi omul supus lesne plăcerilor și nesocotitelor, lesne ar fi părăsit de inger, dar un lucru bun, plăcut lui Dumnezeu, cica strică trei păcate, trei lucruri făcute pentru gustul diavolului. Și așa se cumpănesc unul cu altul. Iar când cineva se răstește cu cuțitul la altul, se zice că fugă de la cel ce s'a răstit și nu se mai apropie de el, timp de patruzeci de zile.

Petru G. Savin

(Spusă de Nicolai Mache, Jorăști-Covurlui)

Printre picături....

Se întâmplase și țiganul la secere cu cumătra-sa și numai iată îi apucă ploaia. Cumătra-sa cu ai lui, văzând că se gătește de ploae, plecară mai înainte. Din urmă lasă pe țigan să vină cu celelalte buclucuri — printre care și o cofă. Incepu să plouă de-al binelea îi turna vorba ceia cu găleata.

Ajunge românul learcă de apă acasă. Dar țiganul ce s'apucă în urmă. Mi se desbracă frumos în pielea goală își bagă boarfele în cofa românului și mână la drum. Când ajunge aproape de sat se îmbracă și vine la român acasă.

Românul își usca hainele; când vede pe țigan îl întreabă mirându-se că nu-i plouat.

— Da pe unde ai venit d-ta cumetre de nu te-a plouat?...

— Hei — făcu țiganul.... printre picături cumetruțule.

Petru Gh. Savin

De vorbă cu cititorii

I

Așa am răs când am cetit scri-soarea ta, că nevasta și copiii se uitau holbați la mine și nu pricepeau cum de răs eu la o bucată de hârtie.

Păi, cum vrei tu, om bun, să-ți dau sfat pe cine să alegi deputat din listele care mi-ai trimis, când eu nu trăesc pe meleagurile tale și habar n'am de oamenii ceia. Și dacă tu îmi scrii că nu cunoști decât doi, trei, apoi eu, care nu cunosc nici unul ce să-ți spun?

Tu mă întrebi cum să împaci datoria ta de a alege deputați, cu dreptul ce fiecare îl are de a-și pune candidatura.

Ei vezi măi frate, aici îi cam grea socoteală și trebuie să chib-zuiești bine.

Tu îți mîntie că odată se făceau iarmaroace mari, și vest te erau cele de la Fălticeni și de la Roman. La iarmaroace veneau o groasă de comediași care făceau n mulțime de panorame. Și când te duceau păcatele printre ele rămănea-i amejit de răcnetele celor ce te poșteau înlăuntru. Ici vedeat o dhanie boită fel și chip că înghetea cărbuni, dincolo unul sco-tea cordele din nas, mai încolo unul rupea lanțuri groase de fer. Și toți răcneau, și vorbeau repede și amețeau lumea; ba unii își băteau joc de cei ce căscau gura la ei. Nu odată am auzit:

— Poftiți, domnilor, poftiți înăuntru, totul ce vedeți afară zugrăvit, înăuntru îi viu și natural. Șarpele boa care înșhite o căprioară, 15 metri lungime de la cap la coadă, 25 de metri de la coadă la cap; c'o singură lovitură de coadă omoară.

Cam așa se petrece câteodată nu fii prost să crezi că ce-i afară zugrăvit, e viu și natural înăuntru și să te puie păcatul să votezi numai pe ce-i zugrăvit până nu-i cunoaște bine ce-i înăuntru.

Da parcă te aud:

— De unde pot ști eu, frate dragă, ce su ei în panoramele politice, când n'am fost niciodată în ele!

Și ai toată dreptatea.

Atunci uite ce să faci:

Nu i crede pe ce-i un panoramele. Lasă-i să spună ce vor și ce-i tae capul și tu alege numai oameni pe care-i cunoști și îi știi cinstiți și de omenie ori ai află de la altu că's oameni de treabă.

În ceea ce privește reclama negustorească pe care și-o fac unii, tu ține mîntie zicătoarea noastră: „la lauda mare să nu te duci cu sacul mare”. Alege pe cei cari-i cunoști, mai aproape de tine, care au să-ți aline durerile că și ei le simțesc ca și tine.

Așa că, tu nu te lăsa amejit de vorbe, ci dimpotrivă, caută fapte bune la ce-i ce-ți cer votul. Nu uita că, acolo, în sfatul țării avem nevoie de oameni cinstiți, cu suflet mare, cu dragoste curată de neam și țară și tu nu asculta gălăgia ce-o fac trespăduși de alegeri lăudând pe cutare ori pe cutare.

Nu uita mai ales că cea mai mare datorie pe care o ai tu față de pământul și neamul tău este de a alege oameni cinstiți și cuminiți pentru sfatul țării.

Altă dată și-o răspund și la partea a doua a scrisorii tale. Cu dragoste și sănătate.

Gh. a lui Ion Albu

La treabă băeat, la mîncare cosaș...

O cucoană zice că avea un băetan la coasă. Și cucoana când îi ducea mîncare se uita și cum mîncă dar și cam cât muncea.

Nu se potrivea.

Și-i zice băetanului:

— Măi băete da puțin și încet mai cosești tu!

— De, cucoană coseșc și eu ca un băet... iar după ce mîncă, cucoana-i zice iar:

— Măi băete, nu fie de deochi dar mult mai mîncănci tu bre...

Băetanul închițând și cea din urmă îmbucătură îi zise cu oare care supărare:

— Apoi de cucoană, mîncănc și eu ca un cosaș...

P. G. S.

Din istoria neamului românesc

Vladislav Basarab

de Victor Lazăr

Vladislav Basarab, cunoscut și cu numele *Vlaicu*, este al patrulea oră Domn Român dela întemeierea țării încoace, care duce o îndârjită împotriva regelui ungar, la com după stăpânirea țării pământului românesc prin Carpații. Dorința sa mai era întărită și de velle îndemnuri ale Papilor din Roma, cari voiau cu tot arsenalul să aducă și pe România la legea romano-catolică. Treia la biserica romano-catolică nu avea să se facă numai recunoașterea cătorva mățăturile catolice, cari de la această biserică de cea dintâi, cum s'a făcut când cu de la 1700 a unei părți de Români din Transilvania, ar fi trebuit să se și de toate obiceiurilor religioase, care deveniseră împotriva Românilor,

cu toate că erau mai slabi, izvoră deci din o îndoită mândrie națională, care nu i lasă nici să fie stăpâniți de un Domn străin, nici să li se răpîască obiceiurile lor bisericești devenite naționale.

E adevărat, că fudulia ungară, nici când îndreptățită, căci ungarul nu su avut callăți, cari să-i îndreptățească a stăpâni alte popoare, a avut însă o urmare tristă nu numai pentru Români, ci și pentru Unguri, căci amândouă popoarele au ajuns sub jugul turcesc, slăbite fiind de luptele dintre ele.

Vladislav sau Vlaicu-Vodă a ajuns pe tronul Munteniei în anul 1364, tocmai în timpul, când întreaga Românie de la Dunăre până în Maramurăș se găsea în război contra regelui Ludovic al Ungariei, care și ficuse de cap cu prigonirile lui împotriva nobililor, poporului și bisericii românești.

Ca și tatăl său înainte de moarte, nici Vladislav nu a vrut să știe nimic de cererea lui Ludovic să-l primească ca suveran al lui, ci de la început își ia titlul de Domnitor independent, lucru ce făcea tocmai atunci și Bogdan, Domnul Moldovei. În anul 1365, Ludovic strânse o armată mare la Temișoara, gata să pornească împotriva Domnului român. Își schimbă însă planul. Se vede, că tot nu i se pără lucrul curat lupta contra lui Vladislav, căci cercă să-l împace și să-l facă, cel puțin în parte vazalul, adică supusul lui pe altă cale. Ii dete adică drept *feud*, adică mîrie regească, *Banatul Severinului și Țara Făgărașului*, două ținuturi românești, cum aa fost totdeauna. După felul legilor de atunci, cel ce primea un astfel de dar regeșc, fie moșie mai mică, fie cât o țară, fie cel dăruit numai un nobil, fie chiar Principe, trebuia să recunoască pe dăruitor ca suveran al lui. Și astfel și a văzut Ludovic visul împlinit de a putea privi în Vladislav un vazal al lui. Cu oastea strânsă la Temișoara, Ludovic plecă în contra Bulgarilor, amenințați de altminteri și de Turci, li bătu și cucerii Vidinul. În anul 1366 Turcii atacă, im-

preună cu Bulgarii, Vidinul ocupat de Unguri, dar Vladislav trecu cu armata românească Dunărea și-i bate pe Turci și pe Bulgari. Dar tocmai în anul, când Vladislav lupta contra Turcilor apărând stăpânirea ungară din Vidin, de dincolo de Carpați răsuna până în Muntenia strigătul de nemulțumire al Românilor cnejii și țărani liberi ce mai mare parte, pe cari nobilii ungaruri și înștrăinați cereau tot cu mai multă putere dată lor de regele Ludvic ca să i iobăgească. La aceasta nemulțumire s'a mai adăogat și o nedreptate făcută lui Vladislav, cărui cu învoirea regelui Ungariei i s'a luat unele părți din pământurile lui avute în ținutul Sibiului dându-și Sașilor dela Talmaciu. Vladislav intră pe la Turnu Roșu în Transilvania, pradă ținutul Talmaciu și dă foc și acestui sat mare sășesc.

Regele Ludovic formă două armate. În fruntea celei dintâi se puse el însuși și plecă cu ea dincolo de Dunăre, ca să-l atace pe Vladislav pe deoparte, iar a doua armată, compusă din nobili și Secui și sub comanda lui *Nicolae*, voevodul Transilvaniei, trecu Carpații, ca să-l atace pe

Domnul român dinspre miazănoapte.

Dar să lăsăm tot pe un *cronicar ungar* să ne descrie rezultatul acestui războiu. El povestește:

„În timpul acesta, Vlaicu se afla cu armata sa la Dunăre, ce să împedecă năvălirea regelui de pe țărmul Bulgariei. Iar Nicolae, voevodul Transilvaniei, începu un războiu inversunat cu (cealaltă) armata numeroasă a voevodului Vlaicu, peste care era comandant Românul *Dragomir*. Însă fiindcă Nicolae înainta fără prevedere mai departe decât ar fi trebuit, ajunse să fie închis în niște locuri înconjurate cu copaci tăiați și cu grămezi de spini și în niște trecători (pasuri) foarte strâmte, unde apoi năvăliră asupra armatei sale o mulțime de Români din păduri și din munți. Aci fu ucis însuși Nicolae, voevodul Transilvaniei, dimpreună cu Petru vice voitul și cu o mulțime pe ostași și nobili de frunte. Iar când trupele ungaruri din armata lui Nicolae începură s'o ai la fugă, ele fură din nou închise între copaci tăiați și locuri mlăștinoase, unde căzu o mulțime de ostași uciși

(urmăre în pagina 4 a).

ÎNTÂMPĂRILE SĂPTĂMĂNEI

Din țară

Darul Regelui Serbiei. Cu prilejul logodnei Domniței Mărioara cu M. S. Regele Alexandru al Jugoslaviei, acesta a dăruit Primăriei Capitalei suma de 60 mii de lei pentru a fi împărțită populației sărace din București.

Vizitele Regelui Alexandru în București. Câteva zile cât a fost înaltul nostru oaspe M. S. Regele Alexandru în Capitala țării, a vizitat pe I. P. S. S. Mitropolitul Primat dr. Miron Cristea apoi s'a dus de a văzut Regim. 9 Vânători, al cărui comandant este. În urmă vizită și Muzeul de artă militară din Parcul Carol (Expoziție).

D-l Maniu bolnav. Lui domnul Iuliu Maniu, fruntaș mare a vieții politice din Ardeal, i s'a întâmplat un accident. Dându-se jos din automobil, a alunecat pe ghiață și și-a scrintit un picior. Domnia sa se află în spitalul din Cluj. Doctorii l-au reinut în spital până ce se va vindeca.

Îmbunătățirea circulației trenurilor în Muntenia. Pentru acest scop se va da de la Minister suma de 150 milioane lei, care se va întrebuița la cumpărarea de traverse, șine de drum de fier, reparatii de linii ș. a.

Adunarea (congresul) cerealiștilor. Micii cerealiști din toată țara s'au adunat pentru a hotărî despre interesele lor și apoi să înainteze D-lui ministru Sassu, jalba cu nevoile lor, adunarea a avut loc în București.

fiind de Români, încât numai puțină putură scăpa, dar și aceia răniți și după ce își pierduseră toate lucrurile lor".

Până aci cronicarul ungur, care adevărate înfrângerea rușinoasă îndurată de armata ungurească.

Regele Ludovic nu a mai îndrăznit să treacă și el Dunărea, și a trimis pe Nicolae Gara în contra lui Vladislav. Acesta s'a retras spre munți, doară îi va prinde pe Unguri acolo. Dar ei nu au îndrăznit să-l urmărească ci Ludovic a încheiat pace cu Vladislav, revunoscându-i de nou toate drepturile. Numai un lucru a căutat să scoată de la Vladislav: acesta să se învoească la trimiterea unui episcop catolic la Curtea-de-Argeș. S'a învoit la aceasta, sigur fiind, că pe Români nu-i va putea converti la catolicism. Pacea aceasta s'a încheiat, după cât se pare, în anul 1369.

Dar Vlaicu-Vodă nu a fost numai ostaș nebiruit, ci el a lăcrat și la ridicarea culturală a țării cu ajutorul crezămintelor bisericești. În timpul acestui voevod a venit la noi călugărul Nicodim, om prea învățat, care a întemeiat mănăstirea Vodița, din care abia au mai rămas ruine, în județul Mehedinți, apoi mă-

Numărul de față apare numai în patru pagini pentru că am dat în schimb suplimentul artistic.

Cititorii, abonații sau depozitarii cari doresc a comanda suplimentul artistic deosebit, să binevoiescă a-l cere de la Administrația ziarului în schimbul prețului de 3 lei bucata, plus 50 bani pentru postă.

O casă culturală. În comuna Șercaia din jud. Făgăraș, s'a înființat, prin stăruința inimosului și bunului român învățătorul N. Bărbat precum și iubitului de popor preotul D. Bărbat, o casă culturală sub numele nămuritorului apostol al culturii românești Gh. Lazăr. Urâm din toată inima începutului din com. Șercaia o deplină isbândă întru luminarea poporului.

Arestarea unui ajutor de primar. La Brăila, tribunalul a hotărât închiderea în arestul de acolo a lui Vasile Dramba, fost ajutor de primar și a altui funcționar mare Ion Vârlan, pentru că n'au fost cinstiți în slujba lor.

O condamnare. La Făgăraș s'a judecat zilele acestea procesul cu omorârea avocatului Șercă de către dr. Taglicht. Acesta din urmă a fost condamnat la 12 ani temniță grea, cu pierderea drepturilor cetățenești.

De peste hotare

O descoperire nouă. Un învățat olandez a făcut o ladă de fier, care îndată ce se înecă vaporul, lada să fie asvârlită pe mare și să plutească, fără a se scufunda la fund. Înainte de a se îneca vaporul, banii și hârtiile de valoare ale călătorilor se așează în ladă, încât dacă se înecă oamenii, scapă măcar averea lor.

Criza de guvern în Italia. De câteva săptămâni în Italia e criză de guvern și nu se poate forma ministerul.

năstirea Tismana în județul Gorj. Călugării așezați în aceste mănăstiri se indeletniceau și cu știința, se telege bisericească, și multe cărți scrise frumos de mână călugărească împodobiau masa din altar și strana cântăreților bisericești. Dela Nicodim ne-a rămas o frumoasă Evanghelie scrisă cu mână, în limba slavonă, care a fost multă vreme limba slujbei bisericești la noi, cum și catolici cea latinească. Despre Nicodim e tradiția, că el ar fi întemeiat și mănăstirea Prislopul din județul Hunedoarii.

Vlaicu-Vodă, ca și urmașii lui, a fost mare prețuitor al culturii, cum era în vremea aceea, căci el dăruiește acestor mănăstiri, moșii, păduri, lacuri cu pești, chiar și drept de vămuire la Dunăre.

Victor Lazăr

CETIȚI și RASPANDIȚI CULTURA POPORULUI CE TRĂEȘTE PRIN VOI ȘI PENTRU VOI!

O cioplire istorică. În Atena, Capitala Greciei, făcându-se săpături pentru o pivniță, s'a găsit o piatră pe care era cioplită trupurile a 14 bărbați, înfășșând un joc athletic. Învățații spun că sculptura (cioplirea) în piatră e făcută cu 500 de ani înainte de a se naște Iisus.

O încercare de omorâre a fostului rege al Bulgariei. Pe când fostul rege Ferdinand al Bulgariei, cobora scara de la teatrul din orașul München din Germania, studentul bulgar Cerniakoff, a tras două focuri de revolver asupra lui, fără însă a-l putea lovi. Criminalul a fost închis.

Landru omorât. Se știe că ucigașul înfiorător din Franța, a omorât vre-o 13 femei. Fiind condamnat la moarte a fost omorât prin tăierea capului.

Arestarea unui director de bancă. La Paris, directorul general al Băncii generale industriale din China, a fost arestat, deoarece în sarcina lui se aduce grube învinuir: că ar fi furat bani de la bancă.

Poșta Redacției

Dela data de 19 Februarie până la 26, am mai primit de la abonații noștri următoarele sume de bani.

1. Compania jandarmi, Rădăuți	2040 00
2. Casa Culturală Șercaia jud. Făgăraș.	30 00
3. V. Hhiuniță B. N. Simlecut Silvaniei.	30 00
4. Gr. I. Tomescu notar com. Raci Gorj.	30 00
5. Ioan Florea Siștarovăț jud. Temis.	30 00
6. Sub Lt. Nițu V. Bat. 1113 Hotin.	30 00
7. Iosif Barbu Dostat Alb. Inf.	30 00
8. Vasile Ilie Preot-Ficator jud. Timis.	15 00
9. Palaceov Ion a lui Vasile Sava.	15 00
10. Alexandru Dorbanț pr. din Iablomița.	15 00
11. Sc. Primară „Câmpul lui Neag.	30 00
12. Zalog Gh. Post. jand. Talmaciu.	30 00
13. Const. Ilie Simionescu Bistrițioara Neamț.	15 00
14. Gh. Băilă din Dcal jud. Sibiu.	15 00
15. C. Bekeanu, Mehedintți.	20 15
16. Ch. Cernea, Cobor jud. Târn. Mare.	15 50
17. Horodniceanu, Com. B caz Neamț.	60 00
18. Ion Benea Preot Pianu de jos, jud. Sibiu.	30 00
19. Simon Vișian, Slatina C. Severin.	30 00
20. Societatea de Consum din Soimș, 30 00	
21. Nicolae Cârlan, Pr. Zastavna.	30 00
22. Taub Tozsd, Cărbă-Mari.	34 75
23. Trebrit I., gara Brașov.	13 55
24. Dobreanu	15 75
25. Cartea Românească, Dicio Sant Martin.	7 75
26. Groh Vilmos, Petroșeni.	3 00
27. Iuliu K., gara-mare Tg.-Muraș.	7 00

A APĂRUT

Drama „ARDEALUL“

Scrisă de colaboratorul nostru C. Cehan-Racoviță

În această piesă de teatru e descrisă toată viața plină de suferință a transilvanenilor. Se poate căpăta volumul trimetându-se prin mandat poștal suma de 3 lei prețul cărții; iar 1 leu 50 în plus pentru taxa poștel, recomandat.

Banii se vor înainta d lui Const. Cehan-Racoviță, Otel New-York Cam. 17 Cluj.

Banca Românească

SOCIETATE ANONYMĂ

Capital Social 160.000.000 lei

SEDIUL CENTRAL: BUCUREȘTI.

SUCURSALE:

Arad, Bălți, Brașov, Bazargic, Chișinău, Cernăuți, Constanța, Galați, Cluj, Ismail, Târgu-Mureșului, Oradea-Mare, Sibiu, Tulcea, Timișoara.

FACE ORICE OPERAȚIUNI DE BANCĂ

TIPOGRAFIA

CULTURA POPORULUI

CLUJ—Str. Iuliu Maniu No. 6—CLUJ

Este inzestrată cu tot felul de mașini tipografice

Execută lucrări tipografice ca: Broșuri, ziare, reviste, teze, registre, circuli, afișe, convocări, cărți de vizită, bilete de nuntă ș. a.

PREȚURI IEFTINE

Banca Centrala

Pentru industrie și Comerț s. p. a. Cluj, Str. Regina Maria No. 6—8 (Casele proprii).

◆ Capital social Lei 50,000,000 deplin vărsat ◆
◆ Secția de Bancă :: Secția de Mărfuri ◆

FILIALE:

Sibiu, Arad, Turda, Alba-Iulia, Hațeg, Satu-Mare, Reprezentanți stabili în București, Kossice, Praga și Viena